

Dosarul nr.3ra-338/21

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani – G. Ciobanu

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – M. Guzun, A. Bostan, G. Dașchevici

ÎNCHEIERE

03 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității,

în cauza de contencios administrativ intentată la acțiunea depusă de către Primarul orașului Vatra, Denis Danila și secretarul Consiliului orășenesc Vatra, Cristina Lavric împotriva Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității, persoană terță Rodica Iurii-Bobeica cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din data de 04 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău prin care s-a respins apelul depus de către Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității împotriva hotărârii din data de 20 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

constată:

La 14 septembrie 2018 Primarul or. Vatra, Denis Danila și secretarul Consiliului or. Vatra, Cristina Lavric au înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității, persoană terță Rodica Iurii-Bobeica, prin care au solicitat anularea deciziei Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității din 23 august 2018, în cauza 47/18, la cererea Rodicăi Iurii-Bobeica și încasarea cheltuielilor de asistență juridică suportate în legătură cu acest proces. (f.d. 3-7, vol. I)

În motivarea cererii de chemare în judecată Primarul or. Vatra, Denis Danila și secretarul Consiliului or. Vatra, Cristina Lavric au invocat că la 02 martie 2018 Rodica Iurii-Bobeica s-a adresat cu o plângere către Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității, prin care reclama o pretinsă hărțuire a alesului local pe criteriu de apartenență politică în activitatea sa de participare la administrarea treburilor publice.

În motivarea plângerii sale Rodica Iurii-Bobeica a relatat niște pretinse acțiuni de hărțuire din partea Primarului or. Vatra, Denis Danila și a secretarului Consiliului or. Vatra, Cristina Lavric exprimate prin omisiunea de a informa consilierul local Rodica Iurii-Bobeica despre data petrecerii ședinței, omisiunea de a-i fi prezentate

proiectele de decizii pendinte, refuzul de a-i comunica ziua desfășurării ședințelor consiliului local precum și refuzul de a-i elibera legitimația de consilier. De asemenea, petiționara a invocat că autoritatea publică locală demontează pilonii electrici din or. Vatra, str. Luceafărul nr. 27, ș.a.

Reclamanții au menționat că Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității a reținut spre examinare plângerea Rodicăi Iurii-Bobeica la 02 martie 2018.

La 23 august 2018 Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității a emis decizia pe marginea speței pendinte, prin care a constatat că faptele indicate la pct. 5.13 reprezintă hărțuire pe criteriu de apartenență politică în activitatea de participare la administrarea treburilor publice. De asemenea, reclamanții au fost obligați să aducă scuze publice petiționarei, la următoarea ședință a consiliului local.

Reclamanții au relatat că decizia nominalizată a fost expediată în adresa autorității publice prin scrisoarea de însoțire nr. 03/1118 din 06 septembrie 2018 și a fost recepționată la data de 11 septembrie 2018.

În opinia Primarului or. Vatra, Denis Danila și a secretarului Consiliului or. Vatra, Cristina Lavric decizia contestată a fost emisă cu încălcarea normelor de drept material și procedural, în special cu încălcarea termenului de examinare a plângerii, concomitent fiind lipsită de obiectivitate, formală, neîntemeiată, șablonată, lipsită de substrat factologic și pasibilă de a fi anulată în condițiile art. 26, lit. a), b) și c) din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

Un prim viciu de legalitate a actului administrativ contestat rezidă din faptul că decizia a fost emisă cu încălcarea termenului de examinare a plângerii. La caz, sesizarea Rodicăi Iurii-Bobeica a fost depusă la 02 martie 2018. Decizia a fost adoptată la 23 august 2018, adică peste 174 zile, fapt ce contravine prevederilor art. 15, alin. (1) din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121 din 25 mai 2012, care prevede că plângerea se examinează în termen de 30 zile de la data depunerii, cu posibilitatea prelungirii termenului, care însă nu va depăși 90 zile.

Reclamanții au susținut că în virtutea normelor de drept menționate, întâzieri în soluționarea plângerilor privind discriminarea nu sunt acceptabile, iar orice întâziere care depășește termenul de 90 zile poate fi folosită ca argument pentru anularea deciziei de către oricare dintre părțile în cauză.

Mai mult, decizia contestată a fost expediată reclamanților la 06 septembrie 2018, fiind recepționată la 11 septembrie 2018, adică cu o întâziere adițională de 10 zile, or, pct. 66 al Regulamentului de activitate al Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității, aprobat prin Legea nr. 298 din 21 decembrie 2012 cu privire la activitatea Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității prevede că decizia Consiliului se comunică părților în termen de 10 zile de la adoptare și produce efecte de la data comunicării.

Reclamanții au menționat că circumstanțele din speță denotă cu certitudine că Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității a încălcat termenii de procedură stabiliți pentru emiterea deciziei, or, autoritatea pârâtă avea obligația și dreptul de a examina adresarea cu respectarea termenului de adoptare/emitere a deciziei referitor la plângerea vizată.

Primarul or. Vatra, Denis Danila și secretarul Consiliului or. Vatra, Cristina Lavric au mai invocat că Consiliul și-a depășit atribuțiile stabilite prin lege la

emiterea deciziei contestate, ori obligarea Primarului, Denis Danila și secretarului Consiliului or. Vatra, Cristina Lavric de a aduce scuze publice petiționarei, contravine art. 12, alin. (1), lit. f) din Legea nr. 121 din 25 mai 2012. Doar instanța de judecată poate obliga justițiabilul să aducă scuze publice persoanei lezate în drepturi în condițiile Legii nr. 64 din 23 aprilie 2010 cu privire la libertatea de exprimare, pe când Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității, conform atribuțiilor instituite prin lege, nu poate substitui rolul de instanță de judecată.

Prin hotărârea din data de 20 februarie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani s-a admis acțiunea în contencios administrativ înaintată de către Primarul or. Vatra, Denis Danila și secretarul Consiliului or. Vatra, Cristina Lavric. S-a anulat decizia Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității din 23 august 2018 în cauza 47/18. S-a încasat de la Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității în beneficiul Primarului or. Vatra, Denis Danila, suma de 5 500 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată legate de acordarea asistenței juridice. (f.d. 198, vol. I)

Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității s-a conformat prevederilor legale și la 26 februarie 2020 a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani din 20 februarie 2020, iar la data de 08 aprilie 2020 a depus apel motivat în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate.

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din data de 04 noiembrie 2020 a respins apelul depus de către Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității împotriva hotărârii din data de 20 februarie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani. (f.d. 17,18-28, vol.II)

Instanțele de judecată, în temeiul art. 15, alin. (1) din Legea nr. 121 din 25 mai 2012 au concluzionat că cererea de chemare în judecată este întemeiată, deoarece decizia Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității din 23 august 2018, în cauza 47/18, a fost emisă cu încălcarea procedurii stabilite de legislația în vigoare și anume a termenului de examinare a plângerii Rodicăi Iurii-Bobeica.

Referitor la argumentul Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității referitor la imposibilitatea respectării termenului de examinare a plângerii, întrucât la unii membri au expirat mandatele, instanțele de judecată au menționat că la 07 martie 2018 a expirat mandatul al 2 membri ai Consiliului, deci până la data numirii unor noi membri și anume 15 iunie 2018 ședințele consiliului nu au fost deliberative. Astfel în situația creată, ținând cont de faptul că la momentul numirii în funcție a noilor membri ai Consiliului de către Parlament, a expirat termenul de 90 de zile de examinare a plângerii Rodicăi Iurii-Bobeica, Consiliul cu titlu de excepție, urma să examineze prezenta plângere în mod prioritar, cel târziu după expirarea termenului de 30 de zile de la data numirii noilor membri, adică până la 16 iulie 2018. La caz, Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității nu a întreprins nici o măsură în acest sens și a adoptat decizia contestată abia la 23 august 2018.

Cu referire la pretenția privind încasarea cheltuielilor de judecată instanțele de judecată în temeiul ar. 96 din Codul de procedură civilă au conchis că aceasta este întemeiată, deoarece instanța de judecată obligă partea care a pierdut procesul să

compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată suportate în prezentul proces.

Instanțele de judecată au respins argumentul Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității privind netemeinicia încasării cheltuielilor de judecată suportate de Primărie în beneficiul Primarului, ori încasarea cheltuielilor de judecată în beneficiul Primarului nu reprezintă vreo încălcare, întrucât nu s-a dispus încasarea sumei respective în beneficiul persoanei fizice Denis Danila, ci în beneficiul autorității reprezentative a populației unității administrativ-teritoriale – Primarul orașului Vatra.

Împotriva deciziei instanței de apel a depus recurs Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu emiterea unei noi hotărâri, prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă integral.

În motivarea recursului Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității a menționat că instanța de apel a interpretat și aplicat eronat prevederile art. 15, alin. (1) din Legea nr. 121 din 25 mai 2012.

Din motivarea deciziei instanței de apel rezultă că pe de o parte instanța a menționat că până la 15 iunie 2018 Consiliul nu a fost funcțional, acceptând că plângerea Rodicăi Iurii-Bobeica nu a putut fi examinată decât după numirea noilor membri și că termenul de examinare a plângerii urma a fi calculat începând cu 16 iunie 2018, pe de altă parte a indicat că examinarea și soluționarea cauzei urma a fi realizată exclusiv în mod prioritar până la 16 iulie 2018, adică în 30 de zile de la numirea noii componente a Consiliului, fără a ține cont de posibilitatea de care dispunea Consiliului de a prelungi acest termen până la 90 zile de la numirea noilor membri.

Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității în recurs a susținut că în perioada nefuncționării Consiliului au fost depuse și înregistrate mai multe plângeri, asupra cărora Consiliul a fost în imposibilitate de a se pronunța, respectiv, exista riscul pe mai multe dosare ca termenul maxim de 90 de zile să expire. Astfel, este obiectivă imposibilitatea Consiliului de a se pronunța cu soluția pe caz în 30 de zile adică până la 16 iulie 2018, deoarece după investire, Consiliul în mod prioritar urma să soluționeze un număr considerabil de plângeri.

La 03 martie 2021 Primarul or. Vatra, Denis Danila, reprezentat de avocatul Igor Hlopețchi, a depus referință la recursul înaintat de către Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității, solicitând declararea acestuia inadmisibil, menționând că cererea de recurs este formală și nu conține nici un argument de natură să pună la îndoială decizia recurată.

În conformitate cu art. 245 din Codul administrativ recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Decizia instanței de apel a fost pronunțată la 04 noiembrie 2020.

La 09 noiembrie 2020 Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității, în termen, a depus recurs nemotivat.

Decizia motivată a fost expediată în adresa autorității recurente, atât prin intermediul poștei electronice la 04 ianuarie 2021, cât și prin intermediul oficiului poștal, care potrivit avizului de recepție DS800833170AS a fost recepționată la 12 ianuarie 2021.

Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității, în termen, la 28 ianuarie 2021 a depus recursul motivat prin intermediul poștei electronice și la 02 februarie 2021 pe format de hârtie.

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră drept inadmisibil, din următoarele motive.

Prin prisma art.246, alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art.246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopat al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Instanța de recurs menționează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245, alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererea de recurs depusă de către Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității este inadmisibilă.

Conform art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul, înaintat de către Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh